

ELŐTERJESZTÉS

Hajdúdorog Város Önkormányzat és intézményei
2010-2014. évek közötti ciklusra szóló

GAZDASÁGI PROGRAMJÁRÓL A fejlődés programja

Hajdúdorog Város Önkormányzat 2011. I. félévi munkatervében meghatározottak szerint elkészítettem Hajdúdorog Város 2010-2014. évek közötti időszakra szóló gazdasági ciklusprogramját.

Az 1990. évi LXV. törvény 91. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat meghatározza gazdasági programját.

A ciklus program elkészítése során folyamatos egyeztetések zajlanak:

- a helyi vállalkozókkal,
- az önkormányzati intézmények vezetőivel,
- és Hajdúdorog város polgáraival.

I. A társadalmi és gazdasági rendszerváltás óta eltelt több mint 20 esztendőben Hajdúdorog Város Önkormányzata, az előző öt ciklusban, úgy határozta meg a település fejlődésének irányát, hogy a mindenkor minimumszolgáltatásokkal, maximális színvonalon tudja a lakosság igényeit kielégíteni. Az elkövetkező négy évben egy olyan program mellett tesztek hitet, mely a város fejlődését, felemelkedését és az itt élők mindennapjait jobbá és szebbé teszi. Szolgáltatás bővülés valósulhat meg annak érdekében, hogy a felnövekvő generáció számára is vonzó legyen településünk.

Ezen a ciklusban tervezett fejlesztések kiválasztásánál az alábbi szempontok játszottak szerepet:

- az Önkormányzat várható teherbíró képessége (saját bevételeink nagysága);
- az Uniós tervezési időszakban még meghirdetésre kerülő pályázati lehetőségek;
- a lakosság, valamint a helyi vállalkozók, vállalkozások kezdeményezései;
- nemzetközi, hazai gazdasági és társadalmi folyamatok.

Minden bizonnyal, mint minden ezt megelőző ciklusban lehetnek olyan tervek, elképzelések és célok, amelyek nem fognak megvalósulni, áthúzódnak a következő ciklusokba. Nagyon fontos az átgondolt tervezés, mert tudjuk, hogy érdemi változásokat csak e mentén tudunk elérni. Az Új Magyarország Fejlesztési Program adta lehetőségekkel élünk, elképzeléseink, álmaink megvalósulásához ezúttal is jó alapot nyújthatnak ebben a ciklusban is az uniós források, amelyeket az Új Széchenyi Terv keretében lehet elérni.

II. A gazdasági program összeállításának szempontrendszere

A gazdasági program alapelve a kitűzött célok és azok megvalósíthatósága közötti egyensúly megteremtésének biztosítása. Ennek feltétele az, hogy a program időszakára jelölt feladatoknál az ország és ezen belül a helyi önkormányzat gazdasági (anyagi) teherbíró képessége és a fejlesztés fenntarthatósága is a vizsgálat tárgya legyen.

A 2010-2014. évi gazdasági program összeállításánál tekintettel kell lenni arra, hogy:

- az Önkormányzat bevételeinek sajnos egyre kisebb része (kb. 45 %-a) a mindenkori állami – kormányzati – döntések függvénye, és egyre nagyobb részt nekünk kell kigazdálkodni.

A gazdasági program fejlesztési feladatainak megjelölésekor – a fent említetten kívül – meghatározó az, hogy Magyarország 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, és ezt követően jogosulttá vált az Európai Unió támogatásaira. Az új, teljes uniós költségvetési ciklus Magyarország számára közel 8.000 milliárd forint értékű fejlesztési források felhasználását biztosítja. Ezen források elsődleges célja, hogy – gazdasági és szociális kohézió erősítése érdekében – segítsen az új tagállamoknak, valamint az egyes régiók fejlettségi különbségeinek csökkentése.

Azoknak a tagállamoknak, ahol az egy főre jutó GDP nem éri el a közösség átlagának 75%-át, Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) keretében ki kell dolgozniuk és az Európai Bizottság elé terjeszteniük fejlesztési célkitűzéseiket és prioritásaikat. Ez a dokumentum képezi az alapját a Bizottsággal folytatandó tárgyalásoknak, melyek eredményeként készül el a támogatások jogi keretét jelentő Közösségi Támogatási Keret (KTK).

A 2006-2010. időszakra vonatkozóan az Új Magyarország Fejlesztési Terv – az ország egészét érintő – nyolc ágazati operatív program (Gazdaságfejlesztés OP, GOP; Közlekedés OP, KÖZOP; Társadalmi megújulás OP, TÁMOP; Társadalmi infrastruktúra OP, TIOP; Környezet és energia OP, KEOP; Államreform OP, ÁROP; Elektronikus közigazgatás OP, EKOP; Végrehajtás OP, VOP; és az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program, ÚMVP) és a hét Regionális Operatív Programban (ROP) foglalta össze a célkitűzéseket, a támogatandó tevékenységeket. Számunkra az ágazati programokon kívül az Észak-Alföldi Operatív Program tartalmazta azokat a célokat és forrásokat, melyek mentén a település fejlesztése, felzárkóztatása megvalósulhat.

Ezen programokból lehívható támogatások a hét éves fejlesztési ciklusban (a támogatási intenzitás függvényében) 11-12 ezer milliárdos fejlesztéseket allokálhatnak.

Az elmúlt ciklusban a fent említett operatív programok keretében az alábbi eredményeket érték el:

- TÁMOP: 137.178.790 Ft
- ÉAOP: 525.918.076 Ft
- ÁROP: 19.930.882 Ft
- KEOP: 51.012.225 Ft
- TIOP: 25.207.251 Ft
- ÚMVP: 71.304.773 Ft

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv elfogadása után sokan azt a szkeptikus véleményt fogalmazták meg, hogy képesek leszünk-e a források lehívására. A ciklus félidejében látható, hogy Magyarország a lehívható források több mint 50%-t le tudta kötni. A mostani kihívás nagyobb, most kell igazán megmutatnunk, hogy tapasztalatunk, kreativitásunk, kezdeményező-készségünk elegendő lesz-e ahhoz, hogy az Új Széchenyi Terv segítségével tudjuk folytatni az előző ciklusban megkezdett munkánkat.

Az Önkormányzatunknak kiemelt figyelmet kell fordítani a már ismertté vált és tervezett pályázati lehetőségek alapján készítendő projektekre, annak érdekében, hogy minél több uniós forrást tudjon igénybe venni a város és térsége fejlesztése érdekében. Itt említést kell tennem, hogy szakítani kívánok azzal a máshol is bevett szokással, hogy mindenre pályázunk, amire lehet. Jól átgondoltan azokat a lehetőségeket kell prioritásként megfogalmazni, melyek újabb forrásokat tudnak számunkra biztosítani, és többletet nyújthatnak az itt élők számára.

III. A gazdasági program főbb céljai

A gazdasági program alapvető célja – az Új Széchenyi Tervhez hasonlóan – az életminőség javítása, a vidék felzárkóztatása, s ezen belül is elsősorban a város és lakói vagyoni és jövedelmi gyarapodásának előmozdítása, a munkahelyteremtés ösztönzése.

Ennek érdekében az Önkormányzat legfontosabb céljai az alábbi szempontok szerint csoportosíthatóak:

- Lehetőség szerint folyamatos kapcsolattartás a lakossággal (fejlesztési elképzelések ismertetése), igények felmérése a vállalkozókkal, hogy érdekeik, véleményük folyamatosan alakíthassa a város fejlődését.
- Továbbra is biztosítani kell a felnövekvő generáció érdekeinek megjelenítését is (ifjúsági referens, ifjúsági tanács).
- Települési közszolgáltatások színvonalas ellátása, lehetőség szerinti fejlesztése, az infrastruktúra bővítése, modernizálása.
- Intézményeink fejlesztése, racionalizálása, szolgáltatásainak bővítése.
- Aktív vagyongazdálkodás, a vállalkozók támogatása Vállalkozói Alap ismételt feltöltésével (VÁPA).
- Meglévő természeti és gazdasági potenciáink jobb kiaknázása.
- A mezőgazdaság adottságainak jobb kiaknázása, a feltételek javítása
- A város humán erőforrására támaszkodva ipartelepítés ösztönzése, Ipari Park kialakítása, amelynek eredményeként a foglalkoztatás javulhatna, a munkanélküliség pedig csökkenhetne.
- Támogatni szükséges a hagyományteremtés szándékával a kulturális és művészeti rendezvényeket.
- Meglévő örökségünket ápolni kell, és a város szolgálatába kell állítanunk.
- Fontos a civil szervezetek kezdeményezéseinek ösztönzése és felkarolása.
- Közrend, közbiztonság javítása érdekében a rendőrség, polgárőrség és az önkormányzati mezőőri szolgálat munkájának összehangolása, megerősítése.
- Minden igényt kielégítő adottságainknak és lehetőségeinknek megfelelő kulturális közösségi tereket kell biztosítanunk.
- Erősíteni kell a kialakult kistérségi gondolkodást, együttműködést, mert fejlesztési elképzeléseink terén több lehetőséghez juthatunk.

1. Pénzügyek, vagyon

Önkormányzatunk pénzügyi és vagyoni helyzete egyre nehezebb.

- A jelenlegi önkormányzati vagyon 4.511.054 ezer Ft.
- Önkormányzati vagyonunkat növelte a kerékpárút.
- Az önkormányzat és intézményeinek záró bankszámlák egyenlegei: 29.596 ezer Ft.
- 2007 és 2010 között egyéb hosszú lejáratú kötelezettségünkből teljesítettünk 318.191 ezer Ft-ot (szennyvízberuházás). A fennmaradó kötelezettségünk a szennyvízberuházásból, valamint az MFB-s hitel összege 369.296 ezer Ft.
- Követelésként 70.648 ezer Ft-ot tartunk nyilván.

A saját bevételek körében meghatározóak a helyi adókból származó bevételek. Az igazságos közteherviselés elve szerint az adófizetési képességgel rendelkező polgárok és gazdálkodó szervezetek méltányos mértékben hozzá kell, hogy járuljanak a közösségi kiadásokhoz. Az ilyen képességgel nem, vagy kevésbé rendelkezők pedig gondos, előrelátó szabályozással mentesíthetők, illetve kedvezményben részesíthetők.

Következésképpen érvényesíteni kell adórendeletünkből fakadó kötelezettségeket, tudatosan és tervezetten kell az adóbehajtást végezni, hiszen jogos kíváncsi, hogy az adóbefizetés alól senki se bújhasson ki, mivel ezen bevételek is szükségesek a város zavartalan működéséhez és fejlesztéséhez.

Az önkormányzati vagyon hasznosításának célja a kötelező és önként vállalt közszolgáltatások színvonalas ellátása, a város fejlesztése, a források és a vagyonérték növelése, a lakossági ellátás javítása, a foglalkoztatás bővítése. Alapelv, hogy az önkormányzat vagyona tartósan nem csökkenhet, a nem törzsvagyon hasznosításából származó bevételeket csak vagyonszerzésre és beruházásra lehet felhasználni. Az aktív vagyongazdálkodás eredményeként a jövőben évről-évre nőhet a beruházásra, fejlesztésre fordítható összeg.

A városnak a működési kiadásait állami támogatásokból, illetve a saját bevételekből kell megoldania továbbra is.

Intézményvezetőinket érdekeltté kell tenni a racionális gazdálkodásban, az új források felkutatásában és megszerzésében, így az általuk nyújtott szolgáltatások színvonalának folyamatos emelkedését is joggal várhatjuk el.

A nagy volumenű, a város fejlődését stratégiaileg is befolyásoló beruházások esetében forrásként a hitel felvételének lehetőségét, a szakmai- és pénzügyi-befektetők szerepvállalását is számításba kell venni.

2. Közszolgáltatások

Az infrastruktúra fejlettsége a települési közszolgáltatások színvonalas ellátása meghatározza a lakosság életkörülményeit, megfelelő feltételrendszert biztosít a településgazdaság fejlődéséhez, vonzerőt jelenthet a befektetők számára.

A jövőben az önként vállalt feladatok körét a város teherbíró képessége okán felül kell vizsgálni, és a feladatellátást adott esetben optimalizálni szükséges.

